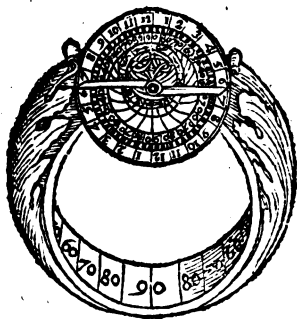

BONETI DE

LATIS HEBRÆI MEDICI PROVENZALIS ANNULI

Astronomici vtilitatū liber ad Alexandrum sextum Pontificem maximum.

Idetur mihi compositio istius Annuli multò facilior Astrolabij cōpositione, & quadrati Israelis, & aliorū instrumentōrū astrologiæ, & minus tædiosa, maximè quia est ornamentū nobile, ac semper visibile in manibus, ad sciendū necessaria, & est instrumentū nouum, ideo adaperire debeo suos vsus & vtilitates, quia plures sunt. Imprimis autem deo creatori cœli gratias agimus.

DE

ASTRONOMICI ANNULI. 104
DE DECLARATIONE
Annuli. Cap. I.

NOTA quod Annulus debet fieri de auro, vel argento, aut alio genere metalli ad modum sigilli ad portandum in digito, & eius declaratio talis est. Super circuitu Annuli sunt 12. signa in suis characteribus. Primum est Aries, secundum Taurus, & ita deinceps: quodlibet signum continet 30. gradus, diuidendo de quinque in quinque gradibus per quæ libet puncta. Item sunt duodecim menses in literis, Martius in ista litera m. Aprilis verò in ista litera a. & sic de aliis. Et quilibet mensis diuiditur de 5. in 5. dies per puncta, & initium Martij est in 20. gradu signi Piscium, & per istos menses, & characteres signorum, sciatur locus solis omni die. Intra Annulum sunt 90. gradus de 5. in 5. lineis, ad inueniendum altitudinem solis & stellarum. Et initium numeri istorum 90. graduum est in linea medijs foraminis, in quod intrat radius solis ad cognoscendum eius altitudinem. Item in superficie Annuli recta, & plana (quæ est super Annulum) sunt tres circuli, quorum primus est minimus, & est circulus Cancræ, Medius æquinoctialis, Maximus vero eorū, circulus Capricorni, qui est vltimus in

circunferentia illius superficiei rectæ & planæ.
 Postea sunt almicantaræ qui sunt in medietate cir-
 culi superioris descripti, quorum quidam integri
 apparent, quidam imperfecti, quorum primus ho-
 rizon in duo diuiditur hemisphæria, & dicti cir-
 culi almicantaræ continent 10. gradus, & sunt
 in summa 90. gradus à primo vsque ad centrum
 inferioris eorum, quod Zenith capitis nominatur.
 Post sunt 4. erraticæ horæ infra almicantaræ.
 Postea linea medij coeli, quæ est linea descendens à
 cruce, cuius pars à centro in quo est foramen, dici-
 tur linea meridiei, & alia dicitur angulus terræ,
 & linea mediæ noctis. Postea in circuitu super-
 ficiei in spissitudine eius, sunt 4. horæ signatæ in li-
 neis. Postea sequitur rotula mobilis posita super il-
 lam superficiem, in qua sunt signa 12. characte-
 ribus cum zodiaco constituto, & dicitur rotula
 zodiaci. Item sunt in dicta rotula zodiaci 4.
 puncta, quæ 4. stellas fixas significant: Primus
 punctus significat Aldebaram, & est in secundo
 gradu signi Geminorum. Secundus significat cor
 Leonis, & est in 23. gradu signi Leonis. Tertius
 significat cor Scorpionis, & est in secundo gradu
 signi Sagittarij. Quartus significat caudam Capri-
 corni, & est in 15. gradu signi Aquarij. Item in
 rotula zodiaci sunt 28. lineæ, quarum septem 3. si-
 gna continent & significant 28. mansiones Lu-
 næ: deinde

ne: deinde sequitur foramen, quod est in medio lineae rotulae Zodiaci, quod transit per caput Arietis & Librae, in quo est axis continens rotulam cum Annulo, & restringens eam. Postea sunt duo foramina, unum est in medio Annuli ad suspendendum Annulum ante solem cum filo, alterum foramen est in summitate Annuli pro introitu radij solis, ad sciendum altitudinem eius. Postea est baculus perforatus, qui intrat in foramen altitudinis solis, tum est mobilis & non est semper cum Annulo nisi de nocte per altitudinē stellarum. Postea est filum ad suspendendum Annulum.

AD INVENIENDVM LOCUM solis in omni die.

Cap. II.

SI velis scire locum solis in quo signo est & in quo gradu eius in illa die, pone filum super diem quem habes, & nota super quem ex gradibus signorum cadat filum, ille denotat locum solis in illa die. Exemplum: hodie est 10. mensis Martij. Pone ergo filum super decimum mensis Martij, & quia super primum gradum Arietis cadit filum, in illo gradu est sol hodie.

AD SCIENDVM DIEM ignotum. Cap. III.

SI diem ignotum inuenire desideras, scias in quo gradu est sol, & in illo gradu in quo est pone filum, & nota super quem ex diebus mensium cadat filum, ille denotat diem mensis ignoti. Exemplum: Hodie sol est in primo gradu signi Arietis, pone filum super illum gradum, & cadet super diem 10. Martij. Et si ignoraueris locum solis, fac sicut dicetur in capitulo 15.

AD INVENIENDVM AL- titudinem solis. Cap. IIII.

SI altitudinem solis scire desideras, suspende Annulum de manu tua dextra per filum eius, & pone eum ad solem donec per foramen transeat radius solis, & in superficie intrinseca Annuli, vide in quo gradu ex 90. gradibus cadat radius: & illa est altitudo solis.

AD INVENIENDVM GRA- dum ascendentis & signum ascen- dentis. Cap. V.

SI certitudinem ascendentis volueris scire, scias primo locum solis: post scias altitudinē solis: post
quere

quere gradum in rotula zodiaci in quo est sol, & pone super almicanthar altitudinis ex parte Orientis, si fuerit ante medium diem, aut ex parte Occidentis, si post medium diem accepisti altitudinem: & ille gradus qui ceciderit super lineam horizon-
tis (quæ est prima linea almicanthar) est gradus ascendens, & signum illius gradus, est signum ascendens, id est, Oriens: quod vero in occidentali, occidens: quod autem ceciderit in linea mediæ cœli, est in medio cœli, & eius nadair in angulo terre.
Exemplum. Hodie locus solis est: in primo gradu Arietis, & altitudo solis ante meridiem est 30. graduum: pone primum gradum Arietis ex parte orientali super almicanthar 30. graduum, & super primum almicanthar cadet secundus gradus signi geminorum: ille gradus secundus geminorum, est gradus ascendens, & signum geminorum est signum ascendens.

AD INVENIENDVM

duodecim domos cœli.

Cap. VI.

Cum duodecim domos cœli volueris ad equare, quere primo gradum ascendens: & ille gradus qui ceciderit super lineam horizon-
tis, est prima domus, post signa graduum qui ceciderit super

o ij

*lineam mediꝝ cœli, in qua linea, voluendo rotulam
 zodiaci, pone gradum nadair illi gradui mediꝝ cœli,
 & postea vide in parte lineæ occidentis gradū cor-
 respondentem horæ primæ erraticæ, & ille gradus
 est initium secundæ domus, deinde immota rotula
 zodiaci, vide gradū correspondentem horæ errati-
 cæ secundæ, & ille gradus est initium tertiæ domus:
 postea vide gradū correspondentē lineæ mediꝝ cœli,
 & ille gradus est quarta domus: postea vide gra-
 dum correspondentē horæ erraticæ tertiæ, & ille
 gradus est initium quintæ domus: postea vide gra-
 dum correspondentem horæ quartæ erraticæ, &
 ille gradus erit initium sextæ. Initium autem se-
 primæ domus, est nadir ascendentis: Et initium o-
 ctavæ, est nadir secundæ: initium quoq; nonæ, est
 nadir tertiæ: Et initium decimæ est nadir quartæ:
 Et initium vndecimæ, est nadir quintæ: Et initium
 duodecimæ, est nadir sextæ. Exemplum. Gradus
 ascendentis est secundus gradus signi Geminorum
 sicut dictum est, & est prima domus, & gradus
 qui cecidit super lineam mediꝝ cœli, est 14. Aqua-
 rij. Volue rotulam zodiaci & pone 14. Leonis gra-
 dum super lineam mediꝝ cœli, & gradus correspon-
 dens horæ primæ erraticæ, est 26. Geminorum, &
 est secunda domus: & gradus correspondens horæ
 secundæ erraticæ, est 20. Cancrī, & est initium
 tertiæ domus: & gradus correspōdens medio cœli,
 est 14.*

est 14. Leonis, & est initium quartæ domus: & gradus correspondens terciæ horæ erraticæ est 13. Virginis, & est initium quintæ domus: & gradus correspondens quartæ horæ erraticæ, est 14. Libræ, qui est initium sextæ domus: gradus nadair primæ domus, est 2. Sagittarij, & est septima domus: & gradus nadair secundæ domus est 26. Sagittarij, & est octaua domus: & gradus nadair terciæ est 20. Capricorni, & est nona domus: & gradus nadair quartæ est 14. Aquarij, & est decima domus: & gradus nadair quintæ est 13. Piscium, & est undecima domus: & gradus nadair sextæ est 14. Arietis, & est duodecima domus.

AD SCIENDVM QVOT sunt horæ, ex horis XII. sicut est in Gallia. Cap. VII.

*V*m scire volueris quot sunt horæ de horis duodecim, scias primo solis altitudinem, & pone gradum solis super almicantharum altitudinis ex parte Orientis si fuerit ante meridiem, & pone super illum gradum solis filum, & vide in circulo horarum, super quam horam ceciderit filum, & numera à linea anguli terræ quæ est mediæ noctis, vsque ad illam horam in qua filum cadit, & habebis quot

o iij

sunt horæ de horis 12. Exemplum. Hodie locus solis est in primo gradu Arietis, & altitudo eius est in 30. gradu: pone primū gradum Arietis zodiaci super almicantarat 30. gradu ex parte Orientis, super hunc gradū pone filum & cadet in circulo horarum super horam 9. numerando ex linea media noctis, & si fuerit post meridiem pone gradum solis ex parte Occidentis & numera à linea mediæ cœli quæ est meridies, & scies quot sunt horæ post meridiem, sicut est in patria Gallicana, in qua natus sum.

AD SCIENDVM QVOT sunt horæ ex horis viginti qua- tuor. Cap. VIII.

SI scire volueris quot sunt horæ ex horis 24. pone gradum solis super lineā horizonis ex parte Occidentis, & fac signum in circulo horarū cum filo, post volue rotulam zodiaci versus angulum terræ & pone illum gradum solis super almicantarat altitudinis ex parte Orientis, si fuerit ante meridiem: aut ex parte Occidentis, si post meridiem accepisti altitudinem: deinde fac signum cum filo in circulo horarum, & numera in eodem per viam anguli terræ, ab illo signo primo vsque ad signum secundum, & habebis quot sunt horæ de 24. sicut est

est in Italia. Exemplum. Hodie locus solis est in primo gradu Arietis, & eius altitudo 30. gradus, pone primum gradum Arietis supra lineam horizontis ex parte Occidentis, & fac ibi signum in circulo horarum cum filo, & illa hora est prima: post volue rotulam Zodiaci & pone gradum primum Arietis super almicantaratus 30. gradus ex parte Orientis, quia nunc est ante meridiem, & fac signum cum filo, & numera à primo signo quod est prima hora per viam anguli terræ vsque ad secundum signum 1. & erunt 15. horæ: & si est post meridiem, pone gradum illum 30. gradus in almicantaratus ex parte Occidentis, & erunt 21. horæ.

AD SCIENDVM QVOT sunt horæ ab ortu solis: Cap. IX.

SI scire volueris quot horæ æquales transferunt de die, accipe gradum solis, & eius altitudinem, & pone eundem super almicantaratus altitudinis, & tunc signa locum in circulo horarum: postea volue retro gradum solis, vsque ad primum almicantaratus ex parte Orientis, & secundo nota locum eiusdem in dicto circulo, postea numera ab illo signo primo vsque ad secundum, & habebis quot sunt horæ ab ortu solis: etsi est post meridiem
o iij

pone illum gradum solis ex parte Occidentis super
almicantarar altitudinis, & numera ab illo signo
primo vsque ad secundum per viam mediꝝ cœli.

Exemplum. Hodie locus solis est in primo gradu
Arietis, & altitudo eius est in 30. gradu, pone il-
lum gradum 30. gradus super almicantarar ex parte
Orientis, quia est ante meridiem, post pone illum
gradum super horizontem, & fac signum & nu-
mera à primo signo vsque ad secundum, & erunt 3.
horæ æquales, quæ transierunt de die, & si est post
meridiem, pone illum gradum ex parte Occidentis,
& erunt 9. horæ ab ortu solis quæ transierunt de die.

AD SCIENDVM QVANTI- tatem diei & noctis. Cap. X.

SI volueris arcum diei cognoscere, pone gradum
solis super primũ almicantarar ex parte Orientis,
& fac signum in circulo horarum. Postea volue
rotulam zodiaci per viam mediꝝ cœli, & pone illũ
gradum in linea horizontis ex parte Occidentis, &
nota eius in locum in circulo horarum cum filo, &
horæ & partes earum, quæ sunt ab una nota in
altam, est arcus diei, reliqua vero pars circuli,
est arcus noctis, quia totus circulus continet
24. horas & quantitatem diei & noctis.

Exemplum. Hodie sol est in primo gradu Arie-
tis, pone primũ gradum Arietis super horizontem

ex parte Orientis, postea pone illum gradum ex parte Occidentis super horizontem, & numera partes horarum per viam medij cœli quæ sunt ab una nota in aliam: & sunt 12. horæ. Ergo 12. horæ est quantitas diei hodie.

AD SCIENDVM QVANTITATEM horæ erraticæ diei. Cap. XI.

SI volueris scire arcum horæ inæqualis diei, scias primo arcum diei, sicut dictum est, & horas illius quantitatis multiplica per 15. & illam summam diuide per 12. & habebis numerum graduum horæ inæqualis diei, quæ si subtraxeris à 30. remanebit numerus graduum horæ nocturnæ, quia hora inæqualis diurna cum hora inæquali nocturna, facit 30. gradus in omni die, quæ sunt duæ horæ æquales. Exemplum. Hodie quantitas diei est 14. horæ, multiplica eas per 15. & erunt 210. quem numerum diuide per 12. & erunt 17. gradus, & 5. minuta, ergo 17. gradus & 5. minuta est arcus horæ erraticæ diei: deinde subtrahe dictum numerum à 30. & remanebunt 12. gradus & 55. minuta, & est numerus graduum horæ erraticæ nocturnæ. Et hoc caput est apprime necessarium, in Astrologia ad sciendum dominũ horæ, vt dicitur in capite 24.

BONETI DE VSV
AD SCIENDVM QVAN-
tatem horæ æqualis.
Cap. XII.

SI volueris scire arcum horæ æqualis, diuide
360. per 24. horas quæ sunt in circulo horarum,
& habebis numerum graduum horæ æqualis de
die, & de nocte, quia illæ horæ circuli horarum
sunt æquales & qualibet continet 15. gradus.

AD REDVCENDVM HO-
ras erraticas ad æquales.
Cap. XIII.

CVM volueris reducere horas inæquales ad ho-
ras æquales, scito gradus horarum inæqua-
lium quot sunt, & diuide gradus earum per 15. &
habebis horas æquales. Exemplum. Quantitas ho-
ræ erraticæ est 17. gradus & 5. minuta & sunt
12. qui sunt 210. gradus: diuide per 15. & erunt 14.
horæ æquales.

AD SCIENDVM ALTITV-
dinem solis in meridie.
Cap. XIII.

CVM scire volueris altitudinem solis in media
die, quæ est initium recessioris, pone gradum
solis

solis supra lineā mediæ cœli, & numerus graduum almicantarat à loco solis in horizonte, est altitudo eiusdem mediæ diei dummodo Annulus sit factus ad altitudinem climatis, in quo queris altitudinē. Exemplum. Hodie sol est in primo gradu Arietis, pone primum gradum Arietis supra lineam mediæ cœli, & numera ab Oriente vsque ad almicantarat in qua applicatur ille gradus super lineam mediæ cœli, quot sunt gradus, & erunt 48. Ergo altitudo solis in media die illius diei, est 48. gradus, Ante scito quod circulus signorum diuiditur in duos semi circulos, quorū vn⁹ est à capite Capricorni, in caput Cancrī. et alius à capite Cācri, in caput Capricorni. Et caput Capricorni est solstitium hyemale, & caput Cancrī æstiuale. Scito etiam quod omnes æquē distantes gradus ab aliquo horum solstitorū, sunt vnius declinationis versus septentrionem vel meridiem, & dies eorū vel noctes sunt æquales, & vmbra, & altitudines æquales in media die.

AD SCIENDVM LOCVM

solis sine notitia diei.

Cap. XV.

C*Vm scire volueris gradum solis ignoto die. pone notam super altitudinē mediæ diei in me-*

dietate quam sumpsisti prius per foramen, quod est ad sciendum altitudinem solis, deinde volue rotulam zodiaci, cadentque duo gradus super ipsam notam, quorum vnum scies esse gradum solis, quo cognito scies diem mensis. Exemplum. Hodie altitudo solis est 48. in media die, volue rotulam & vide gradum signorum zodiaci cadentem super almicantarum altitudinis graduum, & eris primus gradus Arietis, vel primus gradus Libræ: & quia est tempus hyemale, ergo sol est in primo gradu Arietis. Pone filum in circulo mēsiū super primum gradum Arietis, & cadet super decimum mensis Martij & per hoc caput habebis locum solis, & diem ignotum.

AD SCIENDVM QVÆ dies sit æqualis alteri. Cap. XVI.

CVm volueris scire quæ dies alteri sit æqualis, scias hoc per gradus æquè distantes à solstitijs, quia eorum dies sunt æquales sicut dictum est. Exemplum. Dies 30. mensis Nouembris est æqualis die 25. mensis Decembris, quia solstitium hyemale est quando sol est in capite Capricorni, quod est in die duodecima mensis Decembris, & sic de alijs.

AD

ASTRONOMICI ANNVLI. III
AD SCIENDVM DECLI-
nationem signorum ab æqui-
noctiali linea.

Cap. XVII.

SI scire volueris declinationem cuiuscunque gra-
dus signorum, pone eum super lineam mediꝝ cœli
& scito eius altitudinem ab horizonte. Postea sci-
to altitudinem capitis Arietis, vel Libræ in eadem
linea, & differētia huiusmodi altitudinum est de-
clinatio huius gradus ab æquinoctiali. Si autem
fuerit gradus septentrionalis, septentrionalis est de-
clinatio, si meridionalis, meridiana. Exemplum.
Pone primum gradum signi Cancrī super lineam
mediꝝ cœli, & numera ab horizonte vsque ad al-
micantarā altitudinis eius, & erunt hic Romæ
72. gradus, & altitudo primi gradus Arietis est
48. ergo declinatio primi gradus Cancrī ab æqui-
noctiali linea est 24. gradus, qui sunt differentia
vtrarumque ipsarum altitudinum.

AD SCIENDVM LA-
titudinem ciuitatis.

Cap. XVIII.

SI volueris scire latitudinem ciuitatis quæ est di-
stantia Zenith capitis ciuitatis eius ab æquino-

BONETI DE VSV

*Ætiali linea, considera altitudinem solis in media die, quam minues de 90. si fuerit sol in initio Arietis, vel Libræ quæ est in 10. die Martij vel Septēbris, & residuum est latitudo ciuitatis: tunc enim erit motus solis in æquinoctiali linea. Si vero in alio gradu fuerit sol, & in alia die, tunc eius gradus considera declinationem per cap. præcedens, quam minues de altitudine solis in media die si fuerit Septentrionalis, vel adde eidem si fuerit meridiana, & habebis altitudinem initij Arietis in illa ciuitate, quam subtrahas (sicut prius dictum est) à 90. & quod remanserit erit distantia regionis ab æquinoctiali linea. Exemplum. Quando sol est in primo gradu Arietis, vel Libræ, altitudo solis tunc est 48. in media die, quam minues de 90. & remanebunt 42, ergo 42. est latitudo ciuitatis Romæ. Exemplum. In alijs diebus quando sol est in alio signo sicut in Cancro, considera declinationem primi gradus eius, quæ est 24. & minue illam declinationem ex altitudine eius quæ est 72. & remanebunt 48. vel adde super altitudinem primi gradus Capricorni quæ est 24. & erunt 42. subtrahes 48. à 90. & remanebunt
 42 Ille numerus 42. est
 latitudo huius ciuitatis Romæ.*

AD

AD SCIENDVM AD

quam latitudinem Annu-
lus factus est.

Cap. XIX.

SI vis scire ad quam latitudinem factus est An-
nulus, vide quot almicantarar sunt in circulo
equinoctiali, vsque ad Zenith, vel ab axe ad hori-
zontē, ad Septētrionem & super tantam latitudi-
nem factus est Annulus, hæc enim sunt equalia,
hic factus est ad latitudinem Romæ, facies tamen
tibi vnum ad latitudinem quam volueris cum mu-
tatione superficiē almicantarar, ve patet in tabu-
lis Astrolabij instrumenti.

AD SCIENDVM ASCEN-

fiones signorum in cir-
culo directo.

Cap. XX.

SI ascensiones signorum in circulo directo scire
desideras, initium cuiusvis signi super lineam
meridianam pone, & fac signum in circulo hora-
rum cum filo, & moue rotulam zodiaci, donec fi-
nis signi sit super lineam meridiei, & hoc iterum
signa in circulo horarum, & horas quæ erunt inter
duas notas multiplica per 15. & habebis numerum

graduum ascensionum eiusdem signi, & similiter facies ad quamlibet partitionem circuli quia quaelibet hora continet 15. gradus sicut dictum est. Exemplum. Pone initium signi Arietis, super lineam meridionalem, & post moue rotulam zodiaci, & fac signum in illis duobus locis, & hora quæ sunt inter duo signa sunt vna hora & quatuor partes vnius, multiplica per 15. & sunt 27. ergo ascensiones signi Arietis in circulo directo sunt 27. gradus.

AD SCIENDVM ASCEN-
siones signorum in circu-
lo obliquo.
Cap. XXI.

SI hoc scire volueris, moue rotulam zodiaci ab initio signi ad finem eiusdem super primum almicantarar, & gradus horarum in circulo horarum, erunt ascensiones signi in illa regione quia quaelibet hora continet 15. gradus.

AD

ASTRONOMICI ANNVLII. 113
AD SCIENDVM IN
quo signo sit Luna sine
altitudine eius.
Cap. XXII.

CVM hoc scire volueris, scias primo locum solis, postea scito diem in quo fuit coniunctio Lunæ, et numerabis à loco solis super rotulam zodiaci per lineas quæ signant 28. mansiones lunæ, tot quot sunt dies quæ transierūt à die cōiunctionis lunæ, & illud signum quod inuenies per dictum numerum, ostendet lineam in qua erit Luna. Exemplum. Hodie sol est in primo gradu Arietis, & à die coniunctionis lunæ vsque ad præsentem diem sunt dies 23. numera à loco solis lineas 23. & pone filum super lineam 23. & inuenies lineam in fine signi Capricorni, in qua est locus Lunæ hodie.

AD INVENIENDVM
Ascendens reuolutionis anni
natalis vel mundi.
Cap. XXIII.

CVM scire volueris hunc gradum Ascendentis anni transacti, super horizontem in Oriente pone gradum solis & in circulo horarum fac notam cum filo post hoc illum gradum moue ab eo-

P

BONETI DE VSV

dem loco per horas 6. & quintam partem vnius horæ quæ sunt 93. gradus, & gradus qui ceciderit super horizontem, est gradus *Ascendentis* eiusdem Anni. Si autem plures fuerint anni, pro vnoquoque anno deduces illum gradum per sex horas, & quintam partem quæ sunt nonaginta tria. Et gradus existens in parte Orientali est ascendens ipsius. Exemplum. *Ascendens* reuolutionis istius anni est 8. gradus signi Capricorni, pone eum super horizontem in Oriente, deinde moue ipsum per 6. horas & quintam partem vnius, & primus gradus *Geminorum* erit *Ascendens* anni futuri.

AD INVENIENDVM DOMINUM horæ de die & de nocte. Cap. XXIII.

SI hoc scire desideras scias horam erraticam notis illius diei per caput 11. quia quælibet hora erraticam habet suum dominum vnum ex 7. planetis secundum ordinem eorum, in cælo, videlicet in die sabbati dominus primæ horæ est Saturnus: dominus secundæ est Iupiter, & sic per ordinem vsque ad 12. quia quæcunque dies sit vel nox longa vel brevis, continet 12. horas inæquales & super quantitatem illius horæ erraticæ inuenta, dominatur

natur vnus planeta. Et hoc amplius apparet in tabula inferius descripta.

	I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Nox dominicæ</i>	M	L	S	I	m	S	V	M	L	S	I	m
<i>Dies dominicæ</i>	S	V	M	L	S	I	m	S	V	M	L	S
<i>Nox lunæ</i>	I	m	S	V	M	L	S	I	m	S	V	M
<i>Dies lunæ</i>	L	S	I	m	S	V	M	L	S	I	m	S
<i>Nox martis</i>	V	M	L	S	I	m	S	V	M	L	S	I
<i>Dies martis</i>	m	S	V	M	L	S	I	m	S	V	M	L
<i>Nox mercurij</i>	s	I	m	S	V	M	L	S	I	m	S	V
<i>Dies mercurij</i>	M	L	S	I	m	S	V	M	L	S	I	m
<i>Nox iouis</i>	S	V	M	L	S	I	m	S	V	M	L	S
<i>Dies iouis</i>	I	m	S	V	M	L	S	I	m	S	V	M
<i>Nox veneris</i>	L	s	I	m	S	V	M	L	s	I	m	S
<i>Dies veneris</i>	V	M	L	S	I	m	S	V	M	L	S	I
<i>Nox sabbati</i>	m	S	V	M	L	S	I	m	S	V	M	L
<i>Dies sabbati</i>	S	I	m	S	V	M	L	S	I	m	S	V

M, Mercurius. L, Luna. s, Saturnus. I, Iupiter, m, Mars. S, Sol. V, Venus.

AD SCIENDVM ALTI- tudinem stellarum.

Cap. XXV.

C*Um hoc scire volueris, suspende Annulum de manu tua dextra per filū, & per baculū per-*
p ij

*foratum vide stellam, & in superficie intrinseca
Annuli vide in quo gradu de 90. gradibus cadat
baculus, & ille stellarum est altitudo.*

AD SCIENDVM GRA-
dum Ascendentis
de nocte.
Cap. XXVI.

CUm hoc scire desideras, accipe altitudinem v-
nius stellæ fixæ, de illis quatuor quæ sunt in
punctis in rotula zodiaci, & pone gradum in quo
est illa stella fixa in almicantaræ suæ altitudinis,
ex parte Orientis si stella est in Orientis parte, vel
ex parte Occidentis si est in occidente, & ille gra-
dus qui ceciderit super lineam horizontis quæ est
prima linea almicantaræ, est gradus ascendentis.
Exemplum. Hodie locus cordis Leonis stellæ, est in
gradu. 23. signi Leonis, & altitudo eius stellæ in par-
te Orientis est 30. gradus, pone gradum. 23. Leonis
super almicantaræ. 30. gradus, & super horizon-
tem cadet 20. gradus signi Virginis. Ille
gradus 20. Virginis est gradus
Ascendentis.

AD

ASTRONOMICI ANNVLII. 115
AD SCIENDVM QVOT
 sunt horæ de nocte.
 Cap. XXVII.

SI ad illius notitiam peruenire volueris, accipe al-
 titudinem vnius stellæ fixæ ex illis quatuor quæ
 sunt in rotula zodiaci, & pone gradum in quo est,
 in almicantrat suæ altitudinis ex parte Orientis,
 si est in Oriente, vel ex parte Occidentis, si est in
 Occidente. Postea pone filum supra gradum solis,
 & fac signum in circulo horarum. Post volue ro-
 tulam zodiaci, & pone dictum gradum solis su-
 per primum almicantrat Occidentis, & fac si-
 gnum cum filo in circulo horarum, & numera ho-
 ras quæ sunt inter duas notas, tantæ erunt horæ no-
 ctis. Et si volueris scire quando erit media nox, vi-
 de quot sunt horæ ex primo signo ad lineam mediæ
 noctis. Et si volueris scire quot sunt horæ de 12. nu-
 mera ex linea mediæ cœli vsque ad gradum solis in
 circulo horarum per viam lineæ Occidentis, si gra-
 dus solis est ante lineam mediæ noctis, & si est
 post, numera à lineam mediæ noctis per viam Orien-
 tis vsque ad lineam mediæ cœli. Exemplum. Gra-
 dus cordis Leonis est 23. Leonis, & eius altitudo
 30. in Occidente, & sol est hodie in primo gradu
 Arietis. Pone 23. Leonis super almicantrat suæ
 altitudinis, & fac signum super primum gradum

p iij

Arietis : post volue rotulam zodiaci, & pone primum gradum Arietis super almicanarat primum Occidentis, & numera horas quæ sunt inter duas notas, & erunt horæ 7. & 45. minuta, & post mediam noctem erit una hora, & 45. minuta, de horis 12.

AD SCIENDVM GRADVM

*Ascendentis sine latitudine &
stellis de nocte, & sine
sole de die.*

Cap. XXVIII.

SI ad illius notitiam peruenire volueris, scias quot sunt horæ. Postea pone gradum solis in illo puncto horæ in circulo horarum, & ille gradus signorum zodiaci qui ceciderit super primum almicanarat in parte Orientis, est gradus ascendentis. Exemplum. Hodie sol est in primo gradu Arietis, & nunc sunt tres horæ post meridiem, pone gradum solis correspondentem illi horæ in circulo horarum, & cadet super primum almicanarat 10. Græ minorum, & hic est gradus Ascendentis.

ASTRONOMICI ANNVLII. 116
AD SCIENDVM IN QVO
gradu signi sit Luna sine noti-
tia coniunctionis.

Cap. XXIX.

Cum hoc cognoscere cupis, considera altitudi-
nem Lunæ, & eam nota in almican-
tarat in qua parte fuerit: deinde aliquam quatuor stel-
larum quæ sunt in rotula Zodiaci tibi notam po-
ne super suam altitudinem in eadem hora cum al-
titudine Lunæ accepta in parte in qua fuerit, &
gradus circuli Zodiaci, qui ceciderit in almican-
tarat super notam altitudinis Lunæ, erit gradus
eius. Si autem apparuerit in die, idem facies cum
altitudine illius & altitudine solis, considera igi-
tur cuius signi sit gradus ille. Exemplum: Nunc
altiludo Lunæ est in Occidente 30. gradus, & al-
titudo stellæ cordis Leonis in Oriente est 40. pone
23. gradum Leonis in quo est stella, super almi-
cantarat in Oriente 40. gradus, gradus,
& quia sex gradus Piscium cadit super
almicantarat altitudinis lunæ,
quæ posita est 30: in illo igi-
tur gradu est Luna.

p iij

BONETI DE VSV
AD INVENIENDVM
locum planetarum.
Cap. XXX.

Cum volueris scire locum planetarum, facias sicut dictum est in capite precedenti ad sciendum locum lunæ: sic etiam altitudines earum in nocte poteris elicere.

AD SCIENDVM QUAN-
do Planeta sit australis
vel septentrionalis.
Cap. XXXI.

Si id deprehendere volueris, vide altitudinem planetæ, quando erit in linea meridiana, & si est æqualis altitudini gradus solis, tunc est in via solis. Si autem fuerit maior altitudine gradus solis, tunc planeta est Septentrionalis, à via solis. Si minor, Australis, & tantum declinat à via solis, quantum altitudo fuerit maior, vel minor.

AD SCIENDVM AN PLA-
neta sit Retrogradus vel
Directus.
Cap. XXXII.

Vtrum autem planeta sit retrogradus, aut directus si cognoscere velis, quære eius altitudi-
nem

nem cum altitudine stellæ fixæ, & ambas com-
menda memoria: deinde post tertiam noctem, vel
quartam insensibilis est qua stellæ motus expecta,
quousque stellæ habeat eandem quam prius altitu-
dinem: & tunc rursus altitudinem planetæ consi-
dera, quæ si fuerit minor altitudine sua prima,
erit planeta directus, si fuerit in parte orientali,
& si fuerit in parte occidentali, erit retrogradus:
si verò secunda altitudo planetæ fuerit maior pri-
ma, est retrogradus, hora acceptæ altitudinis con-
sistente in parte orientis: et si fuerit in parte occi-
dentis, erit directus: & oppositum est de Luna.

AD SCIENDVM ALTI-
tudinem turris vel aliarum
rerum. Cap. XXXIII.

 One baculum perforatum super gra-
dum 45. in numero 90. qui est pro
altitudine solis, & stellarum, & ac-
cipe altitudinem turris non dimouēdo
baculum ab illo gradu 45. tanta enim est altitu-
do turris cū altitudine tua, quanta est latitudo quæ
est inter te & radicem rei. Et si est impossibile
mensurare illam latitudinem quæ est inter te &
rem, vide sine mutando locum in terra, & men-
sura à loco tuo vsque ad locum terræ quem vi-

BONETI DE VSV
disti, & tanta est altitudo rei.

BONETVS DE LATIS PRO-
uenzalis Alexandro VI. Ponti-
fici Maximo.

HAEC sunt beatissime pater, *Annuli Astro-*
nomici puncta peregregia, una mecum ad
sanctos tuos pedes humillime oblata, quæ positis su-
perciliis hilari vultu, ut spes fouet, recipias. Nec
mirum si grammaticæ metas qui hebræus sum la-
tinitatis expers nonnunquam excesserim, nolens
utile per inutile viciari. Malui tibi rosulas in vili,
quàm vrticas aut lolium in preciosa offerre spor-
tula, ut quæ ad salutem tuam totiusque Reipub.
cōmodum omniumque rerum opificis laudem vi-
lia comperta sunt, ob humilem contextum voca-
bulorum, non omitterentur. Quin potius sub sum-
ma tua maiestate atque authoritate ab omnibus
amplius cognoscerentur.

Parce precor, rudibus quæ sunt errata latino.
Lex hebræa mihi est, lingua latina minus.

BONETI DE LATIS HEBRAEI
ANNVLI ASTRONOMICI
FINIS.

COM-